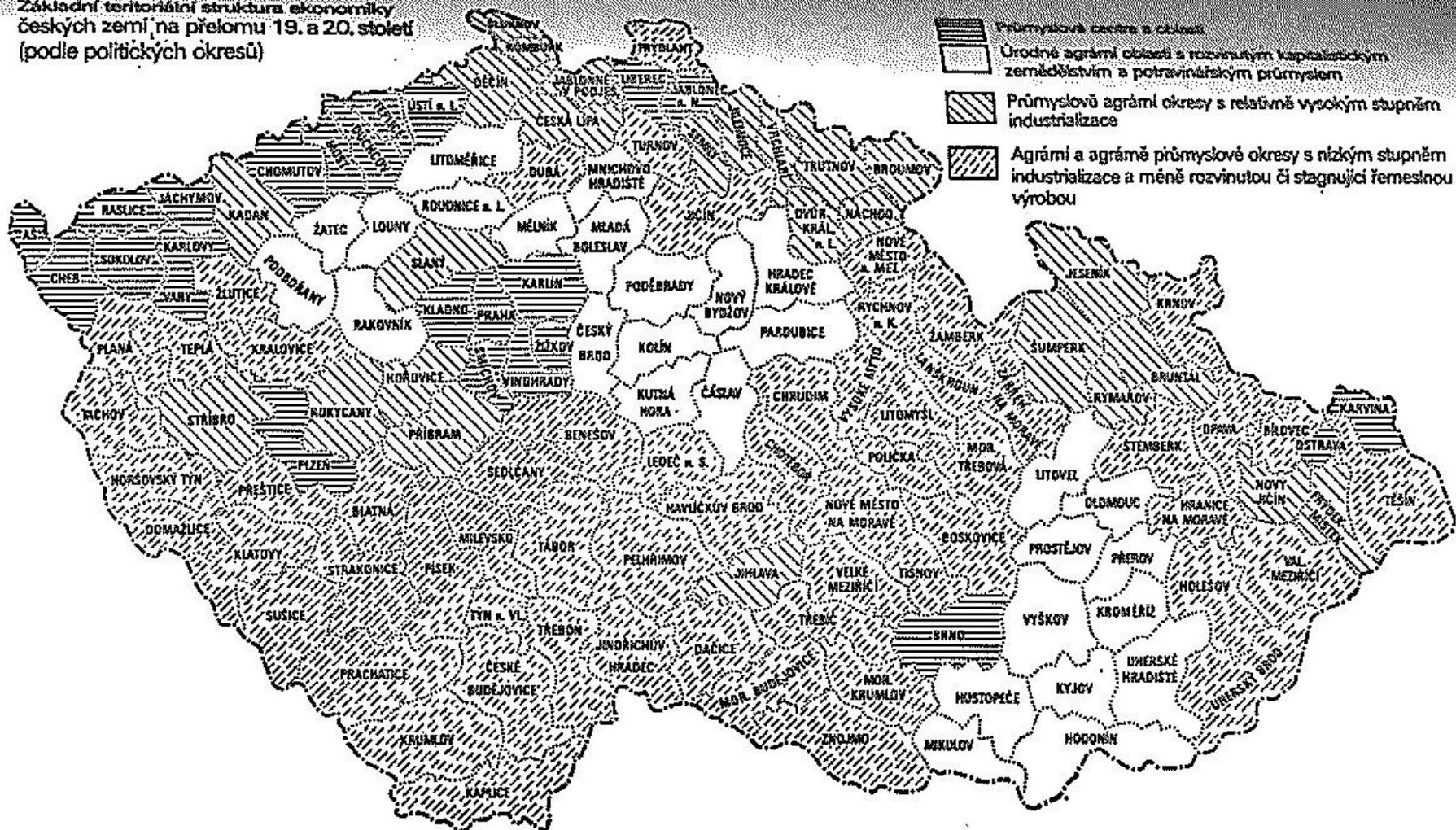
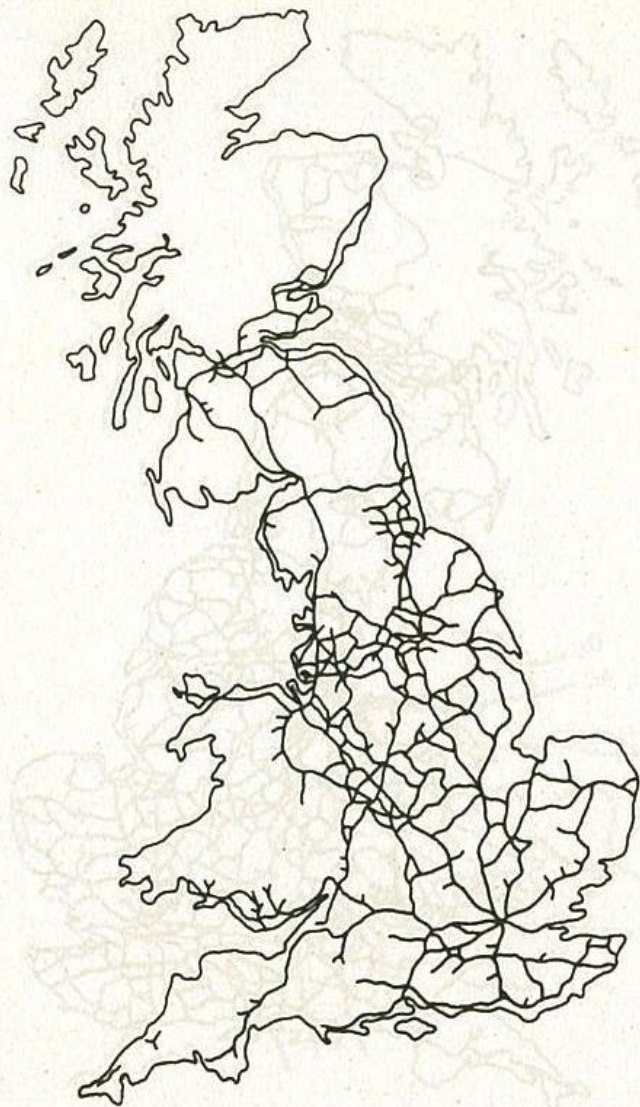

Přílohy k industrializaci

Základní teritoriální struktura ekonomiky českých zemí na přelomu 19. a 20. století (podle politických okresů)

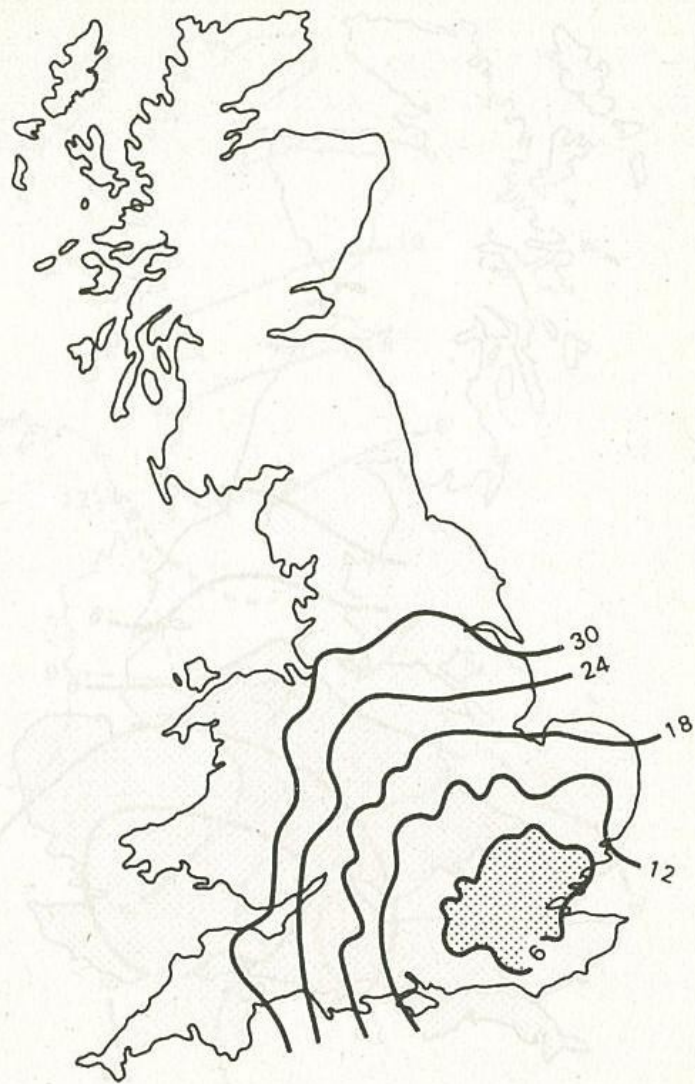

Das britische Eisenbahnnetz um 1852

Das britische Eisenbahnnetz um 1872

Reisezeit von London in den 1820er Jahren
mit der Postkutsche

Úprava a státní regulace pravidel ekonomicko-sociálního života společnosti

Reformy Marie Terezie a Josefa II. od 40. let 18.století:

- omezení cechů a cechovních privilegií
- rušení vnitřních cel a vytvoření celního spojení českých a alpských zemí
- otevření burzy ve Vídni (1771)
- odstranění nevolnictví („člověčenství“) (1781)

1810 zákonná ochrana vynálezů

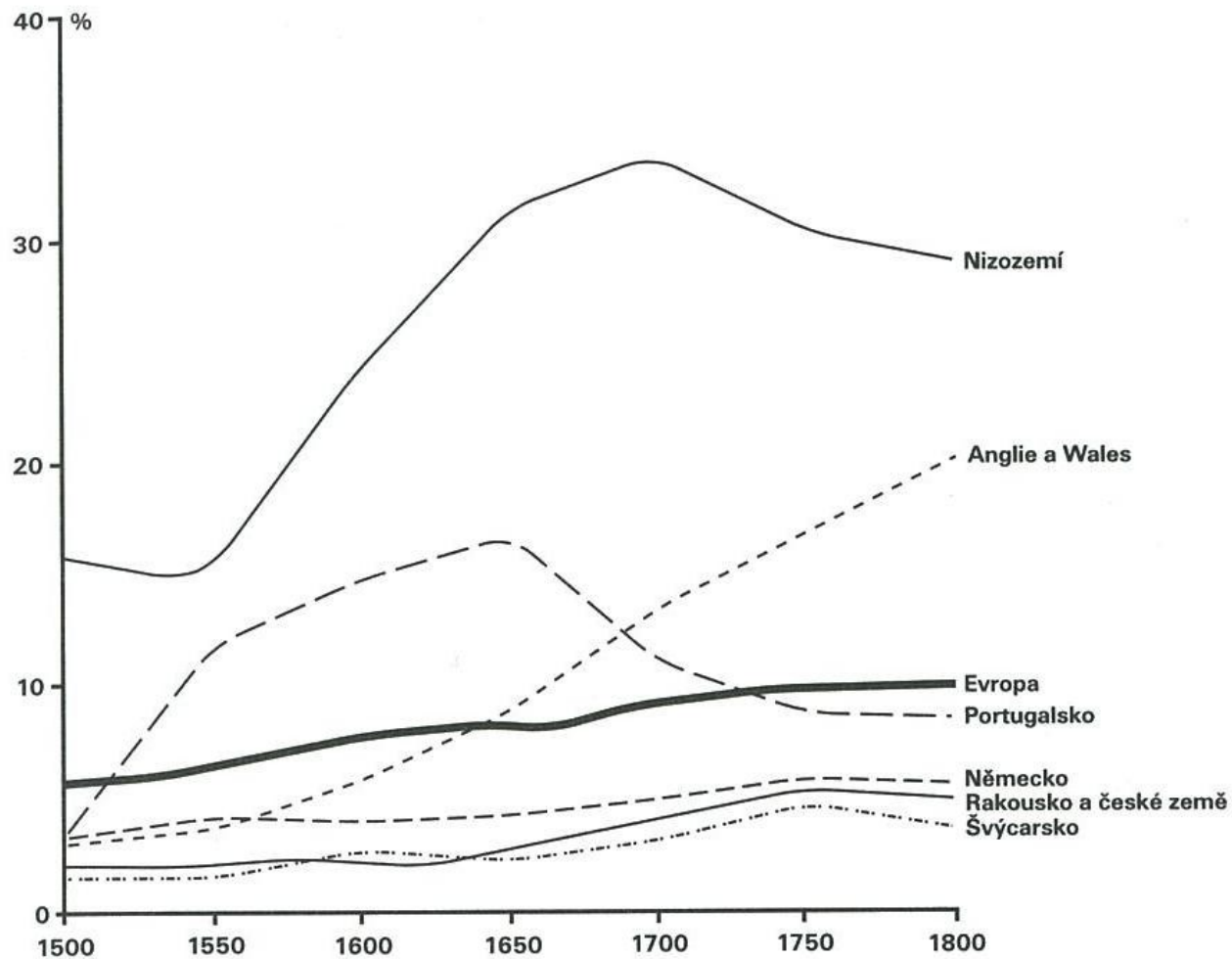
1811 Všeobecný občanský zákoník

1848 zrušení roboty

1850 celní a měnová unie s Uhrami

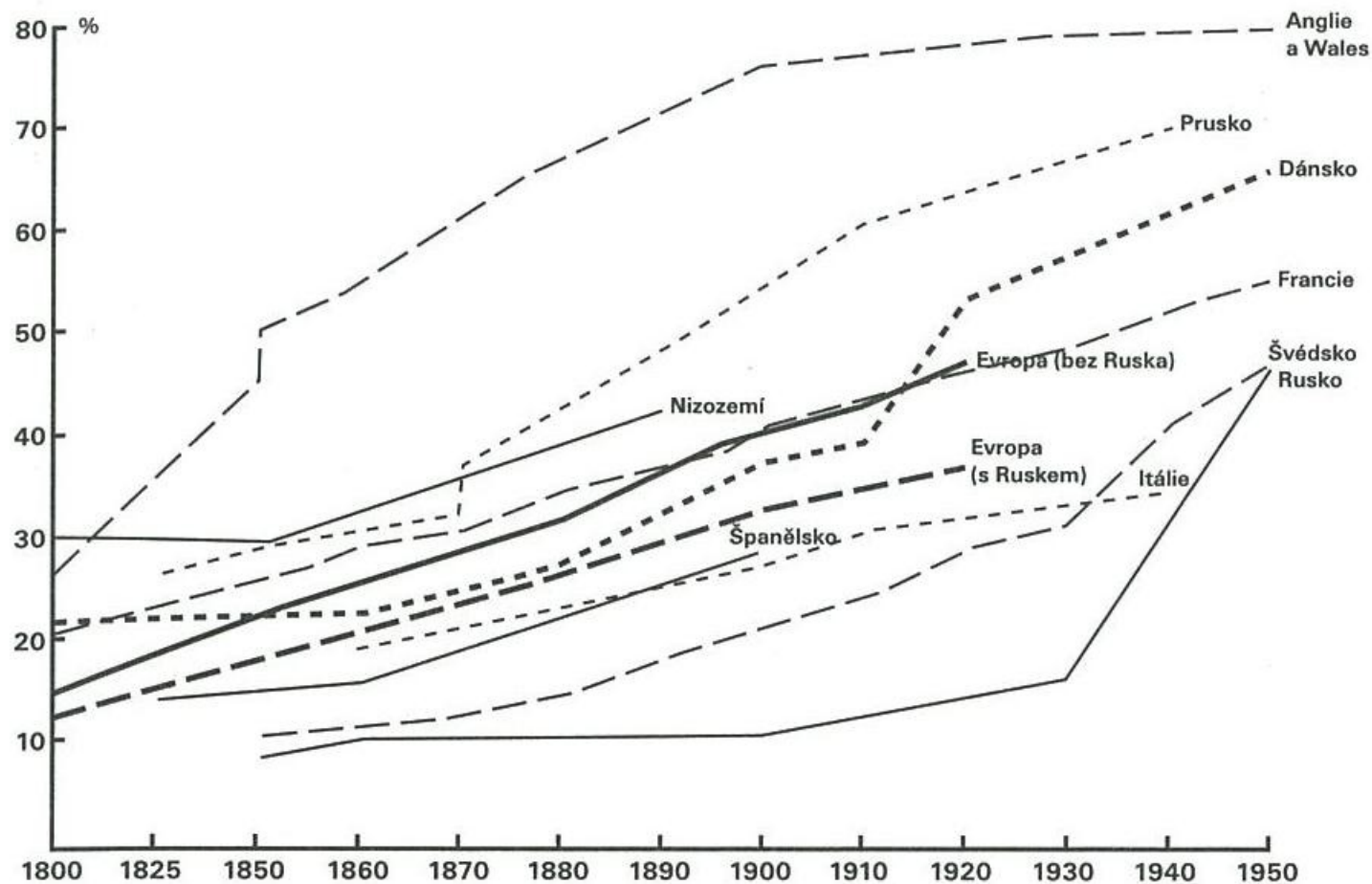
1848-1859 období završení liberalizace hospodářství

Podíl městského obyvatelstva ve vybraných zemích Evropy (1500–1800)

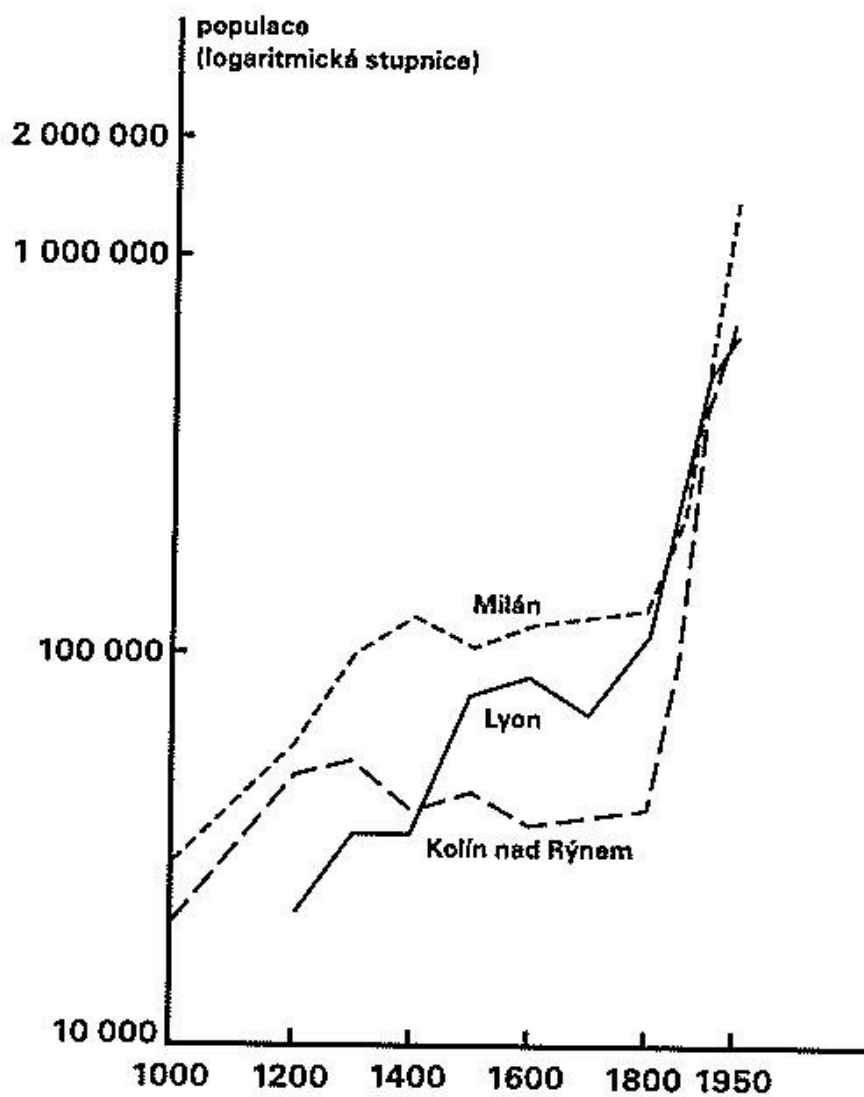
Pramen: Jan de Vries, *European Urbanization*, Londýn 1984

Růst podílu městského obyvatelstva ve vybraných evropských zemích (1800–1950)

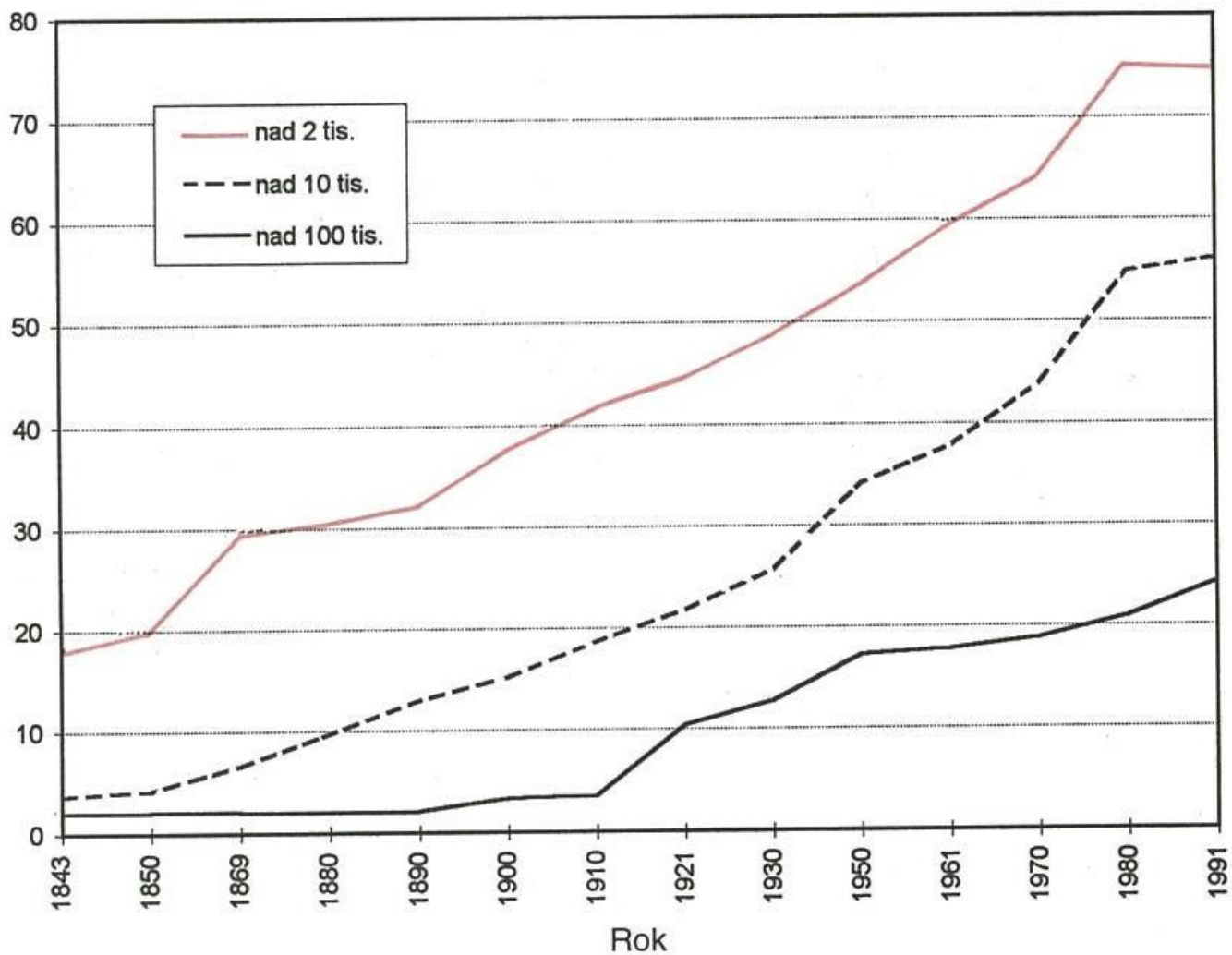
Pramen: Paul M. Hohenberg, Lynn Hollen Lees, *The Making of Urban Europe 1000–1950*, Londýn 1985

Růst středně velkých evropských měst (1000–1950)

Podíl obyvatel žijících ve městech od roku 1843

Procento

Společenská struktura v českých zemích v 1. polovině 19. století (O. Urban)

I. Aristokracie

1. **první společnost** (dvorská a historická šlechta jako pozemková nebo úřednická aristokracie v civilní nebo vojenské službě, vysoká církevní hierarchie)

2. **druhá společnost** (nižší šlechta a aristokratizující se část měšťanstva)

II. Městské obyvatelstvo

1. **měšťanstvo** (bankovní a kupecký kapitál, starý městský patriciát a tzn. honorace, městská inteligence a příslušníci svobodných povolání, manufakturní podnikatelé, faktoři a továrníci)

2. **řemeslnictvo** (cechovní i necechovní)

3. **městská chudina** (tovaryši, nádeníci, manufakturní a řemeslné dělnictvo, sloužící, deklasovaní)

III. Vesnické obyvatelstvo

1. **sedláci a chalupníci**

2. **domkáři, drobná venkovská inteligence, vesnické řemeslnictvo**

3. **venkovská chudina** (čeled', podruzi, sloužící, deklasovaní)

Společenská struktura v českých zemích v na přelomu 19. a 20. století (O. Urban - zjednodušeno)

I. Dělnická třída

tovární proletariát, řemeslnický proletariát, domácí proletariát, zemědělský proletariát, dělnictvo v obchodě, službách a dopravě, domácí služebnictvo, zemědělský poloproletariát, osoby v charitativní péči

II. Střední třída – „maloburžoazní vrstvy“

zemědělský a řemeslnický malovýrobce, maloobchodní obchodník, maloročníci a střední výrobci, drobní kapitalističtí podnikatelé, podnikatelé v dopravě, technická inteligence v nižším postavení, nižší úřednictvo, příslušníci svobodných povolání, drobní rentiéři

III. Měšťanstvo – buržoazie

finanční, agrární, průmyslová a obchodní buržoazie, příslušníci svobodných povolání, vyšší vrstvy technické inteligence, vyšší úřednictvo, osoby žijící z kapitalistického důchodu